

Zaaknummer: Z/26/275368/D-725165

Raadsvoorstel

Datum collegevergadering: n.v.t.

Datum raadsvergadering: 11 maart 2026

Portefeuillehouder : Burgemeester
Jaap Velema

Volgnummer :

Korte inhoud

De rechtspositie van raads- en commissieleden worden onder andere vastgelegd in een door de gemeenteraad vastgestelde verordening. Van de Verenigde Nederlandse Gemeenten (VNG) is een geactualiseerde versie het model van deze verordening ontvangen. De VNG stelt voor op basis van dit nieuwe model een nieuwe verordening vast te stellen.

Onderwerp

Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Westerwolde 2026.

Voorgesteld besluit

Uw raad wordt voorgesteld de verordening rechtspositie raads- en commissieleden Westerwolde 2026 vast te stellen

Inleiding

Het rijk actualiseert jaarlijks het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de onderliggende Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers om bedragen te indexeren en inhoudelijke wijzigingen door te voeren. Daarnaast zijn in de afgelopen periode enkele circulaire's verschenen die invloed hebben op de bepalingen over scholing, informatie- en communicatievoorzieningen en declaratie van onkosten.

De VNG heeft deze wijzigingen verwerkt in de modelverordening en -regeling en de toelichtingen hierop geactualiseerd. Daarnaast zijn de modellen redactioneel en fiscaaltechnisch herzien voor een betere aansluiting op de gemeentelijke praktijk. Ook heeft de projectgroep Duidelijke Overheidscommunicatie de modellen herschreven voor betere leesbaarheid en begrijpelijke taal. De VNG adviseert u deze wijzigingen in uw eigen Verordening en Regeling over te nemen.

Beoogd effect - wat willen we bereiken?

Een geactualiseerde versie van de verordening rechtspositie raads- en commissieleden.

Argumenten

De wijzigingen in het nieuwe model zijn hieronder kort opgesomd.

- Het is nu expliciet vastgelegd dat overname van ICT-middelen na schoning mogelijk is tegen vergoeding van de resterende waarde in het economisch verkeer. Deze bepaling sluit aan op de actuele fiscale richtlijnen en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO);

- Het model verduidelijkt dat bij forfaitaire vergoedingen geen bewijsstukken hoeven te worden overgelegd.
- De bepaling over niet-partijpolitieke scholing is uitgebreid met voorwaarden over prijs-kwaliteitverhouding, overeenkomstig artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit;
- De bepalingen over de aanwijzing van vergoedingen als eindheffingsbestanddeel onder de Wet op de loonbelasting 1964 zijn geactualiseerd en afgestemd op de actuele werkkostenregeling;
- De bepalingen over indiening en betaling van declaraties zijn verduidelijkt en op onderdelen dynamisch gemaakt (aanduiding van percentages in plaats van vaste bedragen).
- In artikel 4 is de bepaling over niet-partijpolitieke scholing verduidelijkt: alleen functiegerichte scholing komt voor vergoeding in aanmerking, met aandacht voor redelijke prijs-kwaliteitverhouding en uitsluiting van dubbele vergoedingen.

Aanvullende wijziging model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden

Het artikel is geactualiseerd naar aanleiding van de invoering van artikel 3.1.4a van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers (toelage voor voorzitterschap 'zware' commissies).

De aanleiding voor de totstandkoming van deze wetswijziging is dat raadspresidia van enkele (grote) gemeenten hier aandacht voor hebben gevraagd. Deze vonden dat voorzitters van commissies ex artikel 82 van de Gemeentewet extra belast worden door het voorbereiden en voorzitten van commissievergaderingen. Deze commissies vergaderen volgens een vast stramien per jaar (te vergelijken met raadsvergaderingen). De vaste voorzitter van een dergelijke raadscommissie besteedt aantoonbaar meer uren aan het raadslidmaatschap en heeft extra verantwoordelijkheden waarmee het verstrekken van een vaste vergoeding op zijn plaats is. In het genoemde Rechtspositiebesluit wordt daarom in een nieuw artikel 3.1.4a de mogelijkheid geboden om, als de raad dat wenselijk acht, een gemaximeerde toelage voor de vaste voorzitter van een raadscommissie vast te stellen. Het gaat om de belasting en het tijdsbeslag naar het oordeel van de raad. Omdat vergelijkbare overwegingen gelden voor het lid van een bijzondere commissie, is aansluiting gezocht bij de formulering van artikel 3.1.4. De toepassing is beperkt tot voorzitters van raadscommissies op grond van artikel 82 van de Gemeentewet. Ten eerste omdat dit probleem gezien de brief van de presidia in de praktijk kennelijk niet bij andere commissies (in dezelfde mate) speelt. Ten tweede omdat van commissies op grond van artikel 82 zeker is dat deze een raadslid als voorzitter hebben.

De gemeente Westerwolde kent één commissie op grond van artikel 82 van de Gemeentewet en dat is de raadsbrede commissie. Deze commissie vergadert gemiddeld 10 tot 12 x per jaar. De commissie kent een vaste voorzitter en een vervanger.

De wetgever laat het aan de raden om te bepalen of zij van deze mogelijkheid gebruik willen maken. Het gaat om de belasting en het tijdsbeslag die van de voorzitter worden gevraagd en die die niet redelijkerwijs tot het reguliere werk van een raadslid geacht kunnen worden te behoren.

Als fractievoorzitters van uw raad achten wij het wenselijk om aan de vaste voorzitter van de raadscommissie en zijn vervanger de bedoelde vergoeding toe te kennen. Er geldt een wettelijk maximum van 153,33 per maand (prijspeil 2025). Wij stellen voor (mede gelet op de grootte van de gemeente en het aantal vergaderingen per jaar) de maximale vergoeding in onze gemeente vast te stellen op de helft van dit bedrag zijnde (afgerond) € 77,00 per maand waarin het voorzitterschap is vervuld. De vergoeding wordt jaarlijks achteraf betaald aan de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter op basis van het werkelijk aantal geleide vergaderingen.

Kantttekeningen

Geen

Alternatieven

Geen

Financiën

De extra kosten als gevolg van het toekennen van een vergoeding aan de voorzitter(s) van de raadscommissie kunnen worden betaald uit de post salarissen/vergoedingen raads- en commissieleden

Aanpak en uitvoering

Bijlagen

- Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Westerwolde

Sellingen, 18 februari 2026

Het fractievoorzittersoverleg van de raad van Westerwolde,

Onno Rijkens
Waarnemend raadsgriffier

Marco Visscher
voorzitter

Nummer [nummer raadsvergadering]

De raad van de gemeente Westerwolde;

gelezen het voorstel van het fractievoorzittersoverleg van de raad van Westerwolde d.d. 18 februari 2026

gelet op de artikelen 95, eerste en tweede lid, 96, eerste en tweede lid, en 97, 98, 99 van de Gemeentewet en de artikelen 3.1.1, vijfde lid, 3.1.3, eerste lid, 3.1.4, eerste lid, artikel 3.1.4a, eerste lid, 3.1.8, eerste lid, 3.1.9, eerste lid, 3.3.2, 3.3.3, tweede lid, 3.4.1, eerste lid, en 3.4.2 en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers;

b e s l u i t :

vast te stellen de volgende **Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Westerwolde 2026**

Artikel 1. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden

Van de vergoeding voor de werkzaamheden, bedoeld in artikel 3.1.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, wordt 20% uitgekeerd op basis van het aantal bijgewoonde raadsvergaderingen ten opzichte van het aantal gehouden vergaderingen.]

Artikel 2. Toelage raadslid onderzoekscommissie (en bijzondere commissie)

1. Een raadslid dat lid is van een onderzoekscommissie als bedoeld in artikel 155a, derde lid, van de Gemeentewet ontvangt een maandelijks toelage van € 1305,79 zolang de commissie actief is.
2. Een raadslid dat lid is van een bijzondere commissie als bedoeld in artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers ontvangt een maandelijks toelage van maximaal 10 procent van het bedrag genoemd in artikel 3.1.4, eerste lid, zolang de commissie actief is.
3. Een raadslid dat voorzitter dan wel plaatsvervangend voorzitter is van een commissie als bedoeld in artikel 3.1.4a, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, ontvangt een maandelijks toelage (afhankelijk van het daadwerkelijk voorzitten van de commissie) van maximaal 50 procent van het bedrag genoemd in artikel 3.1.4, eerste lid, zolang de commissie actief is.

Artikel 3. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak

1. Een commissielid krijgt een verhoogde vergoeding van 10 procent bovenop de vergoeding van artikel 3.4.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, als het commissielid op grond van zijn bijzondere beroepsmatige deskundigheid deelneemt.
2. Een commissielid krijgt een verhoogde vergoeding van 10 procent bovenop de vergoeding van artikel 3.4.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, als de vergoeding van artikel 3.4.1, eerste lid niet redelijk wordt geacht ten opzichte van de zwaarte van zijn taak en/of de omvang van de werkzaamheden.

Artikel 4. Niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

1. Een raads- of commissielid dat een vergoeding wil ontvangen in verband met het deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing voor de uitvoering van zijn functie, zoals bedoeld in artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, dient daarvoor vooraf een gemotiveerd verzoek in bij de griffier.

2. Bij dit verzoek worden documenten (papier of digitaal) met de benodigde inhoudelijke informatie meegestuurd. Ook wordt een kostenspecificatie meegestuurd waaruit blijkt dat de prijs-kwaliteitverhouding van de desbetreffende scholing redelijk is, en dat de kosten ervan niet al op een andere basis kunnen worden betaald.
De maximale vergoeding voor de scholing bedraagt: € 250,00 per jaar per raadslid en € 250 per jaar per commissielid.

Artikel 5. Informatie- en communicatievoorzieningen

1. Een raads- of commissielid tekent, zolang hij actief is in zijn functie, een bruikleenovereenkomst voor de informatie- en communicatievoorzieningen die ter beschikking zijn gesteld. Het gaat hier om de informatie- en communicatievoorzieningen zoals bedoeld in artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.
2. Een raads- of commissielid levert binnen 2 weken na beëindiging van zijn functie, de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.
3. Overname van de informatie- en communicatievoorzieningen is mogelijk na schoning en tegen vergoeding van de resterende waarde van de voorzieningen in het economisch verkeer.

Artikel 6. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.
2. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze verordening, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 7. Betaling vaste vergoedingen

De betaling van de vergoeding van commissieleden, bedoeld in artikel 3.4.1 het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers vindt jaarlijks achteraf plaats met inachtneming van een vergoeding per bijgewoonde vergadering, tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen.

Artikel 8. Betaling en declaratie van onkosten

1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze verordening voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door:
a. betaling uit gemeentelijke middelen, op basis van een rechtstreeks aan de gemeente toegezonden factuur; b. betaling vooruit uit eigen middelen; of c. betaling ten laste van de gemeentelijke creditcard.
2. Een verzoek om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken. Het vereiste om bewijsstukken te overleggen geldt niet wanneer de vergoeding een forfaitair bedrag betreft.
3. Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden zo spoedig mogelijk na factuurdatum of betaling door raads- of commissieleden ingediend via de griffier.
4. Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan raads- of commissieleden binnen 1 maand na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.

Artikel 9. Titel en inwerkingtreding

1. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Westerwolde 2026 en treedt in werking met ingang van 1 januari 2026.
2. De Verordening rechtspositie Raads- en commissieleden Westerwolde 2019 wordt per die datum ingetrokken.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente Westerwolde d.d. 11 maart 2026

Namens de raad,

Onno Rijkens
Waarnemend raadsgriffier

Jaap Velema
voorzitter